

Plan mot kränkande behandling för Ödenäs enhet, Barn- och ungdomsförvaltningen Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med att förebygga och åtgärda kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger. Planen gäller för samtliga skolformer.

Typ av styrdokument: Riktlinje/mall

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2024-10-31

Diarienummer:-

Gäller för: Ödenäs skola/fritids

Giltighetstid: Läsåret 24/25

Revideras senast:

Dokumentansvarig: Rektor

Plan mot kränkande behandling

Enligt [6 kapitlet i skollagen \(2010:800\)](#) ska skolan och förskolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever och förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt [3 kapitlet i diskrimineringslagen \(2005:567\)](#) ska skolan och förskolan arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolor och skolor ska förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Planen mot kränkande behandling ska upprättas årligen.

Planen innehåller följande delar:

1. Inledning
2. Rutiner för hur arbetet bedrivs vid fall av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier
3. Kartläggning av risker för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier
4. Uppföljning av fjolårets kartläggning och genomförda åtgärder
5. Årets plan för aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier
6. En beskrivning av arbetet med delaktighet och förankring

Bilaga – Mall för årlig plan för aktiva åtgärder.

1. Inledning

Enhetens vision för arbetet

På vår skola skall alla elever känna sig trygga, lika värda och nyfikna på varandra. Detta innebär att ingen elev ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Centrala begrepp

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet.

Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbing*.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom [sex olika former av diskriminering](#): direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera.

Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan eller förskolan kan diskriminera eleven eller barnet. Elever i skola och i fritidshem och barn i förskola kan däremot inte diskriminera varandra. Trakasserier och sexuella trakasserier kan ske barn och elever emellan.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns som trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de sexuella trakasserier och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier

kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Värdegrundsarbete

Det värdegrundsarbete som ska bedrivas beskrivs i respektive skolforms läroplan och ska genomsyra alla delar av utbildningen och undervisningen.

Ansvar och organisation för arbetet

Rektor är ansvarig för att varje läsår upprätta en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen.

Planen ska utarbetas och förankras i samverkan med barn, elever, personal och vårdnadshavare.

Ansvar för att utreda händelser och att vidta åtgärder är fördelat från huvudmannen till rektor, som kan vidareförmedla ansvaret i sin inre organisation för olika delar av arbetet. Anmälningar ska dock alltid gå till rektor.

All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier.

All personal ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos barn, elever och vårdnadshavare och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Tidplan och ansvarsfördelning

Månad och aktivitet	Ansvarig	Uppföljning
Augusti – Planering och genomförande av trygghetsskapande aktiviteter i samband med läsårsstart för skola och fritidshem - Inskolningsaktiviteter ex inskolningssamtal och skolstart dag	Pedagoger, rektor Pedagoger, rektor	September konferenser. September konferenser.
September Genomgång av planen och dess innehåll görs i alla klasser/grupper.	Pedagoger, Elevråd, rektor Pedagoger. EHT	löpande Oktober

<ul style="list-style-type: none"> - Förslag och beslut på skolans trivselregler och jobba med dem klassvis. - Rundvandring med förskoleklassen. - Föräldramöte 	<p>Pedagoger, rektor</p> <p>Pedagoger</p>	Oktober
<p>Oktober</p> <ul style="list-style-type: none"> - Följa upp elevnärvaro enligt handlingsplanen - Implementering av trivselregler <ul style="list-style-type: none"> - Trygghetsvandring med de yngre eleverna samt enkät för de äldre. - I samband med IUP-samtal diskutera trivsel och trygghet på individ och gruppnivå 	<p>Arbetslaget vid delanalys, EHT</p> <p>Elevråd, klassråd, all personal.</p> <p>Pedagoger</p> <p>Pedagoger</p>	<p>Vid nästkommande delanalys</p> <p>Löpande</p> <p>Arbetslaget under delanalys.</p>
<p>November</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning på resultat från IUP-samtal gällande trivsel och trygghet. - Analys och sammanställning av Resultat från hälsosamtal på EHT -Revidera handlingsplanen - Implementera den reviderade handlingsplanen elever/vårdnadshavare 	<p>arbetslag, EHT</p> <p>Skolsköterska och EHT</p> <p>Pedagoger, rektor</p> <p>Pedagoger, rektor</p>	<p>slutet av november</p> <p>Slutet av november</p> <p>Inom arbetslaget januari</p>
<p>December</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemensam trivselskapande aktivitet på hela skolan (Lucia, julstuga och julavslutning). 	arbetslaget	januari
<p>Januari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genomgång av trivselregler klassvis 	pedagoger	januari
<p>Februari</p>		
<p>Mars</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genomförande av Gr-enkäten 	Arbetslaget/EHT	april

April – Analys av GR-enkätresultat - Trygghetsvandring med de yngre eleverna samt enkät för de äldre.	EHT, arbetslag arbetslaget	då vi skriver SKA-rapport
Maj – Redovisning av GR-enkätresultat klassvis - Analys och sammanställning av resultat från hälsosamtal på EHT	pedagoger/ EHT	Maj
Juni - Följa upp elevnärvaro enligt handlingsplanen i samband med SKA arbetet – Utvärdera, följa upp läsårets handlingsplan. Följa upp elevnärvaro enligt handlingsplanen - Gemensam trivselaktivitet på hela skolan.	Pedagoger, Rektor och Kurator rektor arbetslag arbetslag	

2. Rutiner vid fall av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling (enligt Skollagens 6 kapitel)

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Rutiner om ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier av ett annat barn eller en annan elev.

- När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling (KB) upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Rutiner om ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier av personal

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

1. Pedagog eller annan vuxen uppmärksammar en händelse.
2. Annan pedagog eller Rektor samtalar med berört barn.
3. Pedagog samtalar med sin kollega eller kontaktar rektor.
4. Pedagog anmäler ärendet i KB process.
5. Rektor utreder om kränkning i någon form har förekommit enligt gången i KB process.
6. Rektor arbetar vidare enligt systemets gång med åtgärder och uppföljning om det är en kränkning.

3. Kartläggning av risker för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Metoder för kartläggning

- Eleverna genomför GR-enkäten om trivsel och trygghet i mars.
- Elevhälsan möts varannan vecka och diskuterar ärenden och förebyggande aktiviteter.
- Lärar- och fritidskonferenser har elevhälsoarbete på dagordningen varje vecka.
- Vid utvecklingssamtal höst och vår tas elevens trygghet och trivsel upp.
- Arbetslagen träffar specialpedagog, speciallärare tillsammans med pedagog från fritids kontinuerligt för att stärka det förebyggande och det hälsofrämjande arbetet
- Dokumentation från fall av kränkande behandling följs upp och utvärderas.

Resultat av kartläggningen

Det är övervägande pojkar som utsätts för kränkande behandling.
Det är fysiska och verbala kränkningar som oftast förekommer.

Analys av kartläggningens resultat

Den miljö som oftast anges som plats för fysiska kränkningar är skolgården och övriga fria miljöer.

För att förebygga kränkande behandling på skolgården är det viktigt att se över rastverksamheten när det gäller aktiviteter och vuxennärvaro.

Det är även viktigt att ha tydliga regler och återkoppling kring eleverna trivsel och trygghet när det gäller undervisningsmiljöer utanför Ödenäs Skolan eftersom eleverna åker mellan Ödenäs-Hemsjö-Gustav Adolfsskolan

4. Uppföljning av fjolårets kartläggning och genomförda åtgärder

Resultatet och uppföljning av fjolårets kartläggning

Mål från föregående läsår - En trygg skolmiljö för alla

Uppföljning har skett i samband med våra delanalyser och i verksamhetsplanen från juni-24.

<p>Aktiva åtgärder</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi värnar om våra gemensamma aktiviteter och återkommande traditioner där barnen är delaktiga och skapar "vi-känsla" tex: åldersblandade aktiviteter, utflykter, högtidsfirande och studieresor. - Vi arbetar i åldersblandade grupper och har även gemensamma aktiviteter där hela skolan samarbetar i grupper. - Minimera fria val av grupperingar och placeringar. - Lyfta och stärka positiva beteenden. - Vi har rastpedagog ute varje rast. De bär reflexväst eller röd jacka för att vara synliga för eleverna. - Rastpedagogen har som uppgift att uppmärksamma och kommentera bra kompisanda. - Rastpedagogen diskuterar och samtalar med eleverna och kan planera lekar som ska göra rasterna roliga och att alla ska känna att man har någon att vara med. - Samverka och kommunicera med Hemsjö kyrkskola för ökad trygghet.
<p>Resultat</p>	<p>Flertalet elever känner sig trygga på skolan. Förra läsåret kännetecknas dock av perioder med dåligt språkbruk och kränkningar, oftast på raster och vid bussfärden.</p> <p>Några av de yngre eleverna känner sig otrygga på rasterna med några av de äldre eleverna. Rastpedagogerna är medvetna om detta och jobbar förebyggande och aktivt med att skapa trygga, sunda relationer mellan samtliga elever under rasterna. De äldre eleverna har under flera tillfällen ansvarat för olika rastaktiviteter.</p> <p>Vi pedagoger har varit närvarande och aktiva i samtliga</p>

	delar av elevernas skoldag.
Analys	<p>Rastpedagogerna är medvetna om att yngre elever ibland känner sig otrygga med de äldre och jobbar förebyggande och aktivt med att skapa trygga, sunda relationer mellan samtliga elever under rasterna. De äldre eleverna har under flera tillfällen ansvarat för olika rastaktiviteter. Vi pedagoger har varit närvarande och aktiva i samtliga delar av elevernas skoldag.</p> <p>Vi pedagoger behöver jobba ännu mer aktivt kring elevernas språkbruk.</p> <p>Vi följer med de yngre eleverna på bussen under resan till Hemsjö för att aktivt träna elevernas ansvarstagande och skapa trygghet på bussen.</p>

5. Årets plan för aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Värdegrundsarbete

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder samt kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med gott studieklimat och studiemiljö på vår skola.

- Vi arbetar aktivt med att bygga goda relationer mellan elev-elev, vuxen-elev genom att erbjuda olika tillfällen att lära och utvecklas tillsammans.

- Varje läsår startar vi upp med att samtala kring vår plan mot kränkande behandling. Vi samtalar om vår vision, "Att alla elever ska känna sig trygga, lika värda och nyfikna på varandra. Detta innebär att ingen elev ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling".
- Under läsåret har vi kontinuerliga förebyggande samtal med eleverna om värdefrågor, genom t.ex dilemmafrågor, film, litteratur m.m. Dessa samtal kopplar vi till elevernas olika upplevelsevärldar och erfarenheter.
- Skolan har gemensamma raster och vi pedagoger turas om att vara rastvärdar vilket gör att alla pedagoger och elever träffas flera gånger under skolveckan. Det ökar tryggheten och samspelet mellan elever och pedagoger.
- Vi har en rastvärd ute varje rast som antingen bär reflexväst eller röd jacka för att vara synliga för eleverna. Rastvärden uppmärksammar bra kompisanda. Rastvärden diskuterar och samtalar med eleverna och kan planera lekar tillsammans med eleverna som kan göra rasterna roliga och att alla ska känna att man har någon att vara med.
- Ödenäs är en liten skolenhet vilket innebär att vi arbetar åldersblandat. Detta gör att eleverna lär känna varandra över årskurserna på ett naturligt sätt.
- De åldersblandade klasserna äter lunch på olika tider tillsammans med ansvarig pedagog. Detta bidrar till en lugn matsituation där elever och pedagoger får möjlighet att ha goda samtal.
- För att ge eleverna möjlighet att arbeta tillsammans oberoende av könstillhörighet gör pedagogerna medvetna val av grupperingar och placeringar i undervisningssituationer.
- Eleverna har möjlighet att använda elevverktyg under lektionerna för att utveckla sina kunskaper i att hantera digitala verktyg i en komplex värld. För att främja god nätetik arbetar vi med goda samtal och aktuellt material i ämnet.
- Eleven ges möjlighet att utöva inflytande genom klassråd, matråd och elevråd samt i undervisningen.
- Vi arbetar aktivt för att göra våra fysiska miljöer tryggare. Stort fokus läggs på att förbättra skolgården utifrån elevernas önskemål och delaktighet. Trygga utemiljöer bidrar till ökad trivsel och trygghet för våra elever.
- Närvaro: Varje ansvarig pedagog dokumenterar elevernas närvaro i Skola24 och uppmärksammar elever som har problematisk frånvaro. Enligt de

kommungemensamma rutiner "Att främja närvaro" är det ansvarig pedagog som har dialog med eleven och vårdnadshavarna kring elevens närvaro och vilka åtgärder som behöver vidtas i samband med det. Kuratorn ger pedagogen ett underlag för frånvaro efter varje avstämningsperiod. Vid fortsatt problematisk frånvaro följs rutiner enligt "Handlingsplan för ökad närvaro förskola, grundskola och grundsärskola. Barn- och utbildningsförvaltningen."

- Schemabrytande aktiviteter organiseras utifrån att alla ska ha möjlighet att delta. Vi värnar om våra gemensamma aktiviteter och återkommande traditioner där barnen är delaktiga och skapar "vi-känsla", tex: utflykter, högtidsfirande och studieresor.
- Vi arbetar aktivt med att ha ett vårdat språkbruk och jargong på skolan genom att uppmärksamma betydelsen av ett vårdat språk. Pedagogerna är goda förebilder och har nolltolerans mot kränkande språkbruk.
- Vi samverkar med Hemsjö kyrkskolans pedagoger kring trygghet för våra elever då en del av undervisningen är förlagd där. Vi har rutiner och kommunikationsvägar som bidrar till goda förutsättningar för en trygg miljö.

Årets planerade mål

- Ökad trygghet på buss/busshållplats till och från lektioner på andra skolor.
- Alla elever ska få och kunna vara med och leka på rasterna.
- Alla elever ska få stöttning i att skapa goda relationer sinsemellan.

Årets planerade åtgärder:

- Att man har busskompis. Att det alltid ska vara en pedagog vid busshållplatsen.
- Samtal med eleverna om planen, våra mål och åtgärder.
- Regelbundna utvärderingar av trygghet och arbetsro tillsammans med eleverna
- Träffa prestlärarna i början av varje läsår för en överlämning av viktig info.
- Uppmuntran från oss pedagoger och stöttning i att starta upp lekar så att alla elever känner att de "kan och förstår" reglerna i de olika aktiviteterna.
- Olika gruppstärkande lekar och aktiviteter som främjar god sammanhållning i gruppen.
- Gemensamma rastaktiviteter med ledning av pedagog och elever.
- Gemensamma schemabrytande aktiviteter där elever delas in i åldersblandade grupper (årskurs F-6) där fokus är relationer och kamratskap.

Ansvariga för åtgärderna är pedagoger på skola och fritids.
Rektor och specialpedagog tar ansvar för att skapa forum för samtal mellan

olika lärarkategorier samt olika skolor.
Uppföljning sker vid varje delanalys och i samband med verksamhetsuppföljningar i juni.

6. Delaktighet och förankring

Barn och elever

Samtal planeras och genomförs i alla klasser/grupper om planen och dess innehåll i början av varje termin. Revidering/uppföljning sker kontinuerligt på elevråd samt i klasserna.

Personal

Personalen deltar genom att utvärdera/samtala om förra läsårets plan och dess innehåll i slutet av läsåret, juni. Arbetet följs upp, utvärderas och förslag till ny plan tas fram i augusti. All personal får tillgång till planen via ledningsgrupp och arbetslag, därefter beslutar rektor om den nya planen. Personal är alla som arbetar på skolan och fritidshemmet inkl. vaktmästare, personal i matsal osv.

Vårdnadshavare

Samtal om planen och dess innehåll genomförs på samtliga föräldramöten under höstterminen. Informationen om planen och dess innehåll publiceras också till alla vårdnadshavare via Arenan.

Bilaga – Mall för årlig plan för aktiva åtgärder

Årlig plan för **enhetens namn**

Kartläggningsmetoder		
Resultat av kartläggningarna		
Identifierade risker utifrån kartläggningarna		
Resultat av fjolårets kartläggningar		
Uppföljning av fjolårets åtgärder		
Årets planerade åtgärder	Tidplan	Ansvarig